

Cambaza Bak Diyen Cambaz 3 Bölüm Adalar Tarihi

– S.Karagöz · 27 Kasım 2021

CAMBAZA BAK DİYEN CAMBAZ

(3.Bölüm - ADALAR TARİHİ 1)

Haydiii!

Gidiyoruuuzz!

Eğer kendinize güveniyorsanız ve "Ben gencim güzelim (afedersiniz buna gerek yok)

sporcuym

yürüme   severim" diyorsanız; giyin şortlarınızı spor ayakkabılarınızı İzmir'den yola çıkıyoruz

İstikamet; ATİNAĞR

Haa! Can yeleğinizi yanınıza almayı unutmayın!

Ne olur ne olmaz!

Allah korusun, ayağınız kayar denize düşersiniz falan

Tedbirli olmakta yarar var Yorulunca bir taşın üstünde piknik yaparız belki işte onun için sırt çantanıza sarma, poğaç, bir termos da çay koymayı unutmayın Bu arada bazen uzun atlama yapmanız gerekeceğini de hatırlatmam lazım

"Yahu sabah sabah ne yürüyüşü, ne atlaması?

Dur bi!

Daha kargalar bile kahvaltı(!) yapmadı. kahvaltımızı, sporumuzu yapalım izinle²!" diye şaşkın şaşkın soranlarınıza cevabım:

ATİNA' ya gidiyoruz! Hem de denizden

Merak etmeyin İZMİR-ATİNA arası kuş uçuşu yaklaşık 300 km kadar.

Ege Denizi'nin yüzölçümü

214.000 km² ve üzerinde 3000 e yakın ada ve binlerce kayalık var.

Birbiri ardınca sıralanmış bu kayalık ve adacığın üzerinden zıplaya zıplaya karşı kıyıya varabiliriz

"Vallahi de senin bir psikoloğa gitmen gerekiyor" mu diyorsunuz yani, aşk olsun

Böyle başlamak istedim "Akdeniz" konumuzun 3. Bölümüne.

Geçen bölümlerde ana hatlarıyla Akdeniz'deki karmaşayı ve bazı terimleri izaha çalışmıştım.

Bugün de buradaki en önemli argüman haline gelen ADALAR'dan bahsedeceğim.

Yukarıda belirttiğim gibi

Ege Denizi diğer adı ile Adalar Denizinin yüzölçümü 214.000 km² ve bu denizde çok fazla sayıda irili

ufaklı kaya parçası bulunmakta.

Bunların bazıları yaşam koşullarına elverişli, birçoğu ise boş.

Peki bu adalar, bu kayalar neden önemli ve kime ait?

Gelin önce minicik bir tarih yolculuğu yapalım 😊

Orta çağdan itibaren insanlar denizlerin önemini kavramaya başlamış ve yaptıkları tekneler, gemilerle kıyılardan epey uzaklaşmayı başarmışlar.

Ticari ve ekonomik konularda ulaşım amaçlı kullanılmaya başlanmış sular.

Gel zaman git zaman tekneler yelkenliye dönüşünce; bunlarla uzağa, çok daha uzağa gitmek mümkün olmuş bu sayede yeni yerler keşfedilmiş ve sömürgecilik başlamış.

O filmlerde gördüğümüz tek gözü kapalı korsanlar da işte bu dönemde ortaya çıkmış.

O zamanlar bu işi en iyi becerebilenler; Portekiz, Ceneviz, Venedik gibi ülkelermiş.

Bunlar aynı zamanda gördükleri her tekneye saldırıp yağmalıyor, insanları canlarından bezdiriyorlarmış. İşte tam o sırada Osmanlı Tebasından olan balıkçılar bunlardan "illallah!" deyip çareyi Kanuni Sultan Süleyman'a şikayette bulmuşlar.

"Bre mel'unlar, tez onların kellelerini getirin bana!" diye kükremiş Padişah ve salmış reislerini Akdeniz'e.

Çok geçmeden Akdeniz ve adalar tamamen bizim elimize geçmiş.

Düşünebiliyor musunuz; oradan geçen tüm gemiler can ve mal güvenliklerini korusun diye Osmanlıya para ödüyormuş?

Buna Amerika da dahil hatta Amerika 🐵 tarihinde kendi dili haricinde bir dille, (ilk ve tek) Osmanlıca bir anlaşma imzalamış dedelerimizle.

Eeee.... Büyük Devlet olmak böyle bişey işte 😊

1789 yılında patlak veren Fransız ihtilalinin kıvılcımları tüm dünyaya yayılmış ve milletler "Özgürlük, hak!" diye ayaklanmaya başlamışlar.

Bundan en fazla zarar gören elbette Osmanlı olmuş.

Balkanlar'daki isyanlar dalga dalga yayılıp Mora yarımadasına varınca orada yaşayan Yunanlılar başlamış ağlamaya

"Bana ne, bana ne! Ben de özgürlük istiyorumm 🤔"

İngiltere tıpkı Kıbrıs'ta olduğu gibi "Hayır! Bu mümkün değil çünkü orada çok fazla sayıda Türk var" diye cevap verince Yunanlılar Mora'da 1821 yılında binlerce Türkü vahşice katledip isyan başlatmışlar.

O dönemin Padişahı 2.Mahmut küplere binmiş tabii ve askerlerini gönderip isyanı

bastırması bastırmasına da Rumlar boş durur mu her zamanki gibi abilerine dayılarına şikayet üstüne şikayette bulununca; İngiltere, Fransa ve Rusya

"Yunanlılara özgürlük verin, yoksa fena yaparız" diyerek Padişaha haber salmışlar.

Bizimkilerde mangal gibi yürek var tabii, hiç korkarlar mı 😊

Doğal olarak

"Kesinlikle hayır! Topunuz gelin ulan! Geleceğiniz varsa göreceğiniz de var" diyerek meydan okumuş. Bunun üzerine açık denizlerde savaşı göze alamayan düşman kuvvetleri 20 Ekim 1827 de İyon Denizi kıyısındaki Navarin limanında bekleyen 60 gemiden oluşan donanmamıza baskın yapıp tamamen yakarak 60.000 askerimizi şehit ettiler 😞

Bu yapılanlara misilleme olarak biz de Boğazları tüm yabancı gemilerin geçişlerine kapattık. Rusya bu durumda deliye dönmüş bize savaş ilan etmiş ve maalesef bir kez daha yenilmişiz. 14 Eylül 1829 tarihinde taraflar arasında yapılan Edirne antlaşmasıyla Yunanistan'a bağımsızlığı verilmiş ve bu belki de sonun başlangıcı olmuş.

İşte ilk ada kayıplarımız bu olay sonunda başlamış ve Yunanistan bu fırsatı lehine çevirip, hızla topraklarını genişletmiş.

1853 yılında Ruslar bir kez daha Osmanlıyı tehdit etmeye başlamış ve Eflak Boğdan'ı işgal ederek buradaki askerlerin geri çekilmesini ve boşaltılmasını istemiş.

Osmanlı tek başına savaşmaya gücü yetmediğinden İngiltere ve Fransa'dan yardım istemiş ve Kırım Savaşı başlamış.

30 Kasım 1853 günü Ruslar bu sefer Sinop Limanında demirlemiş gemilerimize ikinci kez baskın yapıp tamamını yakmış ve askerlerimizi şehit etmiş.

Denizlerdeki hakimiyetimiz hızla yok olurken ilk kez dış borçlanmaya gidilmiş ve Osmanlı yavaş yavaş borç batağına saplanmaya başlamış.

Şöyle düşünün; denizlere hakim olabilmek için elinizde bir tane bile savaş geminiz yoksa onca adayı nasıl koruyabilirsiniz?

Koruyamamışız tabii.

Yunanlılar günden güne burnumuzun dibindeki adaları bile bir bir işgal ederken bizim gözyaşlarımız denize akıyordu.

Bu arada düşmanlar dört bir yandan etrafımızı sarmış, topraklarımız kapanın elinde kalıyordu.

Güzel başladık ama güzel bitiremiyoruz 😞

Bu konuya devam edeceğim gelecek bölümde.

Olayların daha iyi anlaşılabilmesi için bazı detayların bilinmesi gerekir diye düşündüğümde bunları anlatıyorum.

Sırada Kıbrıs ve 12 Adaların elimizden çıkışı var.

Bunun için özel bir bölüm hazırladım, birkaç gün içinde okuyabileceksiniz.

Saygılarımla

Sebahat Karagöz